[2018] 1 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟ. 848

ਮੈਸਰਜ਼ ਇੰਡੀਅਨ ਫਾਰਮਰਜ਼ ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਲਿਮਟਿਡ

ਬਨਾਮ

ਮੈਸਰਜ਼ ਭਦਰਾ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ

(2018 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 824)

23, JANUARY,2018

[ਆਰ.ਐਫ. ਨਰੀਮਨ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਸਿਨਹਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996– ਉਪ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ), 31 (6), 32 ਅਤੇ 34- ਅੰਤਰਿਮ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਅਵਾਰਡ - ਕੀ ਕਿਸੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ, ਜੋ ਸੀਮਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਐਕਟ-ਹੋਲਡ ਦੀ *u/s.* 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 31 (6) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਹੈ - ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਚੰਗੀ ਸਮਝ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ" ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅੰਤਮ ਆਰਬਿਟਰਲ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ - "ਪਦਾਰਥ" ਸ਼ਬਦ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਹਨ- ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਬਿੰਦੂ ਜਿਸਦਾ ਜਵਾਬ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਅੰਤਰਿਮ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਹਾਂ, ਅਜਿਹਾ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (1) (ਸੀ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ "ਆਰਬਿਟਰਲ ਐਵਾਰਡ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ-ਇੰਗਲਿਸ਼ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ 1996-ਸੈਕਸ਼ਨ 47 ਦੀ *u/s.*34 ਤਹਿਤ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996- ਧਾਰਾ 16–ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਡੀਫੋਮਰਜ਼ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਟੈਂਡਰ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ- ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਕਿਉਂਕਿ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ-ਸੀਮਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਉਕਤ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਮਾਂਬੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ- ਕੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ *u/s.*34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ: ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਐਕਟ ਦੀ *u/s.* 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ- ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ, ਜੋ ਕਿ *u/s.*16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (5) ਅਤੇ (6) ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਇਸ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਸੰਸਦ ਐਕਟ ਦੀ *u/s.* 34 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅੰਤਮ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਅੰਤਮ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ *u/s.* 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਖਰਚੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ.

848

XXXXXX

ਮੈਸਰਜ਼ ਇੰਡੀਅਨ ਫਾਰਮਰਜ਼ ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਭਦਰਾ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ

849

ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ - ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ- ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ" ਦੀ ਭਾਵਨਾ- ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ.

ਸਿਧਾਂਤ/ਸਿਧਾਂਤ -ਕੋਮਪੇਟੇਂਜ਼ - ਕੋਮਪੇਟੇਂਜ਼ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ-ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ 1996- ਉਪ ਧਾਰਾ 30, 31-ਯੂ.ਐਨ.ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ.ਏ.ਐਲ. ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ-ਅਨੁਛੇਦ 16.

ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ,

ਕਿਹਾ ਕਿ: ਕੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਪੁਰਸਕਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

1.1 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3 (16) ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੇ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਚੁੱਪ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲਾ ਕੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 31 (6) ਜੋ ਅੰਤਰਿਮ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਅਵਾਰਡਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅੰਤਮ ਆਰਬਿਟਰਲ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 8] [856-F-G]

1.2 ਧਾਰਾ 31 (6) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਚੰਗੀ ਸਮਝ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅੰਤਮ ਆਰਬਿਟਰਲ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ "ਪਦਾਰਥ" ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਬਿੰਦੂ ਜਿਸਦਾ ਜਵਾਬ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਅੰਤਰਿਮ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਨਾਲ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਹੱਲ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ. ਇਸ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੇਣ ਜਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਖਰਚੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸਲ ਫਾਇਦਾ ਹੈ। ਆਖਰਕਾਰ, ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਸਾਧਨ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. [ਪੈਰਾ 9] [856-G-H; 857-A-C]

XXXXXX

1.3 ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਧਾਰਾ 32 (1) ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਲਟ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅੰਤਮ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ

ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਅੰਤਮ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ. [ਪੈਰਾ 10] [857-D]

1.4 ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ, ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (1) ਸੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ "ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲਾ" ਹੈ ਅਤੇ "ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 16] [860-ਜੀ-ਐਚ; 861-ਏ]

ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1999) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 487: [1999]2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 230; ਮੈਕਡਰਮੋਟ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਕ ਬਨਾਮ ਬਰਨ ਸਟੈਂਡਰਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (2006) 11 ਐਸ..ਸੀ.ਸੀ 181: [2006] 2 **Suppl** ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 409 - ਭਰੋਸੇ.

ਐਕਸਮਾਰ ਬੀ.ਵੀ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਈਰਾਨੀ ਟੈਂਕਰ ਕੰਪਨੀ[1992] 1 ਲੋਇਡ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ 169-ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.

ਕੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ?

2.1 ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਕੋਮਪੇਟੇਨਜ਼-ਕੋਮਪੇਟੇਂਜ਼ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ

ਹੈ। ਇਕ ਸਮੇਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਚੋਲਗੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਹੋਂਦ ਜਾਂ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੇ ਕੋਮਪੇਟੇਂਜ਼ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯੂ.ਐਨ.ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ.ਏ.ਐਲ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 17] [861-C]

XXXXXX

ਮੈਸਰਜ਼ ਇੰਡੀਅਨ ਫਾਰਮਰਜ਼ ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਭਦਰਾ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ 851

2.2 ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (1) ਤੋਂ (4) ਯੂ.ਐਨ.ਸੀ.ਆਈ..ਟੀ.ਆਰ..ਏ.ਐਲ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਨੁਛੇਦ 16 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਕੋਮਪੇਟੇਂਜ਼ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਜਾਂ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਕੀਰਣ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 16 (1) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ,ਕੀ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 19] [862-E]

2.3 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ: (1) ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਹੈ; (2) ਕੀ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ (3) ਵਿਚੋਲਗੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ. [ਪੈਰਾ 20] [863-G-H]

2.4 ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ, ਜੋ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (5) ਅਤੇ (6) ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਸੰਸਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅੰਤਮ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਅੰਤਮ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਥੋੜ੍ਹੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 29] [871-F-H]

ਨੈਸ਼ਨਲ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੀਮੇਂਸ ਐਟਕੀਨਸੇਲਸਚੈਫਟ (2007) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 451; ਇਤਾਵੀਰਾ ਮਥਾਈ ਬਨਾਮ ਵਰਕੀ [1964] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 495 - ਭਰੋਸੇਯੋਗ.

XXXXXX

ਅਧਿਕਾਰਤ ਟਰੱਸਟੀ ਬਨਾਮ ਸਚਿੰਦਰ ਨਾਥ ਚੈਟਰਜੀ (1969) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 92 ਪਾਂਡੂਰੰਗ ਧੋਨੀ ਚੌਗੁਲੇ ਬਨਾਮ ਮਾਰੂਤੀ ਹਰੀ ਜਾਧਵ [1966] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 102; ਅਨੀਸਮੀਨਿਕ ਬਨਾਮ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਕਮਿਸ਼ਨ (1969)2 ਏ.ਸੀ 147; ਐਮ ਐਲ ਸੇਠੀ ਬਨਾਮ ਆਰ ਪੀ ਕਪੂਰ (19722) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 427: [1973] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 697; ਹਰੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੁਲਸ਼ੰਕਰ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ ਬਨਾਮ ਵੀ.ਬੀ ਰਾਜੂ (1974) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 415: [1974] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 548; ਆਈ.ਟੀ.ਡਬਲਯੂ ਸਿਗਨੇਡ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਸੀ.ਈ (2004) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 48: [2003] 5 **Suppl** ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 751; ਫੋਰਸ਼ੋਰ

ਕੋ-ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਵੀਨ ਦੇਸਾਈ (2015) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 412: [2015] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1075- ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

[1992] 1 ਲੈਇਡ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ 169 ਨੇ ਪੈਰਾ 13 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ
19992] 2 SCR 230 ਪੈਰਾ 14 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
[2006] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 409 ਪੈਰਾ 15 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
[1969] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 92 ਨੂੰ ਪੈਰਾ 21 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
[1964] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 495 ਪੈਰਾ 22 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਸੀ
(2007) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 451 ਪੈਰਾ 23 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
[1966] 1ਐਸ.ਸੀ. ਆਰ 102 ਪੈਰਾ 24 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

(1969) 2 ਏ.ਸੀ 147 ਨੂੰ ਪੈਰਾ 25 ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

[1973] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 697 ਪੈਰਾ 25 ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[1974] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 548 ਪੈਰਾ 26 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2003] 5 **Suppl.** ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 751 ਪੈਰਾ 27 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2015] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1075 ਨੂੰ ਪੈਰਾ 28 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2018 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 824.

ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਕਟਕ ਦੇ 30.06.2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2015 ਦੇ ਏ.ਆਰ.ਬੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 31 ਵਿੱਚ।

ਕੇ ਕੇ ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ, ਏ.ਜੀ. ਬਾਲਾਜੀ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ, ਆਲੋਕ ਕੁਮਾਰ, ਅਮਿਤ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਮਿਆ ਯਾਦਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਿਧਾਂਤ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਅਵੀ ਪਾਂਡੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਸਿਨਹਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਸ਼ਵਰਿਆ ਸਿਨਹਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੋਹਿਨੀ ਪ੍ਰਿਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਉਪਾਸਨਾ ਨਾਥ,।

XXXXXX

ਮੈਸਰਜ਼ ਇੰਡੀਅਨ ਫਾਰਮਰਜ਼ ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਭਦਰਾ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ

853

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ,

ਆਰ. ਐਫ. ਨਰੀਮਨ, ਜੇ. 1. ਆਗਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ।

2. ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਕੀ ਕਿਸੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ, ਜੋ ਸੀਮਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ।

3. ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਡੈਫੋਮਰਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਮੇਤ 19 ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਟੈਂਡਰ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 2 ਨਵੰਬਰ 2006 ਨੂੰ 800 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਡੀਫੋਮਰਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਇਰਾਦਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 3,08,880 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਪੀ 2 ਓ 5 ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। 11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2007 ਤੱਕ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 800 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਡੀਫੋਮਰਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ 1 ਨਵੰਬਰ, 2007 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਟੀਚੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ, ਜੋ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਸੀ। ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 6 ਜੂਨ, 2011 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ 27 ਸਤੰਬਰ, 2012 ਨੂੰ 6,35,74,245/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 2014 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 25 ਜਨਵਰੀ 2015 ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ ਜਸਟਿਸ ਦੀਪਕ ਵਰਮਾ ਨੂੰ ਇਕਲੌਤਾ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 3 ਮਾਰਚ, 2015 ਨੂੰ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। 23 ਜੁਲਾਈ, 2015 ਨੂੰ, ਵਿਦਵਾਨ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣਾ ਸਹੀ ਸਮਝਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਅੰਸ਼ਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, "8 ਅਕਤੂਬਰ, 2015 ਨੂੰ ਜਗਤਸਿੰਘਪੁਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਧਾਰਾ 34 ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ 30 ਜੂਨ, 2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

XXXXXX

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ ਕੇ ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ 23 ਜੁਲਾਈ 2015 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੀਮੇਂਸ ਐਟਕੇਂਜੇਸੇਲਸਚੈਫਟ, (2007) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 451. ਉਸਨੇ ਸਾਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ, ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੀਮਾਵਾਂ ਦਾ ਬਿੰਦੂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ, ਆਖਰਕਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

5. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਸਿਨਹਾ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਅਤੇ 37 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੀਮਾ ਦੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ "ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ" ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨਤੀਜਾ ਕੇਸ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਡਰਿੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਪਏਗਾ, ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ. ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ 37 ਦੀ ਯੋਜਨਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 37 (2) (ਏ) ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ

ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੀਮਾ ਦੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਲਿਆ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋਵੇਗੀ।

6. ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

"2. ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ। (1) ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਲੋੜ ਨਾ ਹੋਵੇ, -

(c) "ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਅਵਾਰਡ" ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

16. ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਯੋਗਤਾ। –

(1) ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਜਾਂ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ, -

XXXXXX

(ਏ) ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ; ਅਤੇ

(ਅ) ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਹੈ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ।

(2) ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਬਿਆਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਹੈ।

(3) ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਆਰਬਿਟਰਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੌਰਾਨ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ।

(4) ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਬਾਅਦ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

(5) ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ, ਜਿੱਥੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਫ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਫੈਸਲਾ ਦੇਵੇਗਾ।

6) ਅਜਿਹੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਧਿਰ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

xxx xxx xxx

31. ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ।

(6) ਵਿਚੋਲਗੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅੰਤਮ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ.

xxx xxx xxx

32. ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ। (1) ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅੰਤਮ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ.

XXXXXX

xxx xxx xxx

37. ਅਪੀਲ ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼। (1) ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੂਲ ਫਰਮਾਨਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ (ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੋਂ ਨਹੀਂ) ਅਪੀਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਰਥਾਤ:-

(a) ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ;

(ਅ) ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ;

(b) ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ।
(2) ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ-

(a) ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ; ਜਾਂ

(1) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਕੋਈ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਾਂ ਖੋਹੇਗੀ।

7. ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਮੁੱਦਾ ਇਕ ਸੰਕੀਰਣ ਹੈ: ਕੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਕੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ.

8. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 31 (6) ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੇ ਕਿ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਐਕਟ ਚੁੱਪ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲਾ ਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 31 (6) ਬਚੀ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤਰਿਮ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹ ਉਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀ ਅੰਤਮ ਵਿਚੋਲਗੀ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਚੰਗੀ ਸਮਝ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ" ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੰਤਮ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

9. ਧਾਰਾ 31 (6) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸੁਝਾਅ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਚੰਗੀ ਸਮਝ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ" ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅੰਤਮ ਆਰਬਿਟਰਲ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ "ਪਦਾਰਥ" ਸੁਝਾਅ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਬਿੰਦੂ ਜਿਸਦਾ ਜਵਾਬ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਅੰਤਰਿਮ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਵਧਾਨੀ ਦਾ ਨੋਟ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ. ਕਿਸੇ ਉਚਿਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਨਾਲ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਹੱਲ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ. ਇਸ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੇਣ ਜਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਖਰਚੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸਲ ਫਾਇਦਾ ਹੈ। ਆਖਰਕਾਰ, ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਸਾਧਨ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

XXXXXX

ਮੈਸਰਜ਼ ਇੰਡੀਅਨ ਫਾਰਮਰਜ਼ ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਭਦਰਾ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ [ਆਰ. ਐਫ. ਨਰੀਮਨ, ਜੇ.] 857

10. ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਧਾਰਾ 32 (1) ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਲਟ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ

ਸਿਰਫ ਅੰਤਮ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਅੰਤਮ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ.

11. ਇੰਗਲਿਸ਼ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ:

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ 47 ਪੁਰਸਕਾਰ ਅਤੇ

(1) ਜਦ ਤੱਕ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ-

(a) ਪੂਰੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ ਲਈ, ਜਾਂ

(ਅ) ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਜਾਂ ਕਰਾਸਕਲੇਮਾਂ ਦੇ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ।

(3) ਜੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ, ਜਾਂ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਇਨਾਮ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

12. ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੈਸਲੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ. ਪੂਰੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁੱਢਲਾ ਮੁੱਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਰਿਮ ਇਨਾਮ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਐਕਟ ਸਲਾਹ ਅਨੁਸਾਰ "ਅੰਤਰਿਮ" ਜਾਂ "ਅੰਸ਼ਕ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਅੰਤਮ ਨਿਰਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ।

XXXXXX

13. ਐਕਸਮਾਰ ਬੀ.ਵੀ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਈਰਾਨੀ ਟੈਂਕਰ ਕੰਪਨੀ [1992] 1 ਲੋਇਡਜ਼ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ 169 ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਵਿਸਥਾਰਤ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜੱਜ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ, ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਕੋਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ।

14. ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1999) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 487 ਵਿੱਚ 491 ਅਤੇ 493 ਵਿੱਚ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਈਟਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਹਾ

ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੈ ਜਾਂ ਅੰਤਿਮ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ, ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਜੇ ਅੰਤਰਿਮ ਇਨਾਮ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅੰਤਮ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ. ਜੇ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅੰਤਰਿਮ ਇਨਾਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਆਖਰਕਾਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਕੋਲ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗੀ. 26-11-1992 ਦੇ ਇਨਾਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਕਿ ਇਹ ਅੰਤਰਿਮ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਿਰ ਕਿਹਾ:

"11. ਰਿਖਾਬਦਾਸ ਬਨਾਮ ਬੱਲਭ ਦਾਸ (ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1962 ਐਸ.ਸੀ. 551: 1962 Supp1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 475) ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੁਗੀਲਾਲ ਕਮਲਾ ਪਾਟ ਬਨਾਮ ਜਨਰਲ ਫਾਈਬਰ ਡੀਲਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1962, ਐਸ.ਸੀ 1123: 1962 ਸੁਪ (2) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 101] ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦਾ ਉਸੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣਾ ਵਿਚੋਲੇ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ. ਇਸ ਲਈ ਹੇਠਲੀ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਲਿਖੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਸਾਨੂੰ ਆਈਟਮ 1 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਈਟਮ 1 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ 28-1-1994 ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੂਜੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਸਹੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਈਟਮ 1 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ 28-1-1994 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਹੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 26-11-1992 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। "

XXXXXX

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਇਨਾਮ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

15. ਮੈਕਡਰਮੋਟ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਕ ਬਨਾਮ ਬਰਨ ਸਟੈਂਡਰਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (2006)11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 181 ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ 211-212 'ਤੇ, ਅੰਸ਼ਕ ਇਨਾਮ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

68. 1996 ਦਾ ਐਕਟ "ਅੰਸ਼ਕ ਪੁਰਸਕਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਇਹ ਅੰਤਰਿਮ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਾਂ ਅੰਤਮ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ

ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤਰਿਮ ਇਨਾਮ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅੰਤਰਿਮ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

69. ਵਿਦਵਾਨ ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਣ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਅੰਸ਼ਕ ਇਨਾਮ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਕੁਝ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ.

XXXXXX

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਉਮੀਦ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੁਝ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਗੀਆਂ ਕਿ ਓਐਨਜੀਸੀ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਨਾਮ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਤਾਰੀਖ ਜੋੜੀ ਗਈ ਸੀ, ਕੁਝ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਸਾਰੇ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਇਹ ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਦਰਅਸਲ, ਬੀਐਸਸੀਐਲ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਸਨ।

70. ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲ ਸਕਦੇ ਕਿ ਬੀ.ਐਸ.ਸੀ.ਐਲ ਨੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ

34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਮਿੱਤਰਾ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਅੰਸ਼ਕ ਇਨਾਮ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਅੰਤਮ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ. ਅਸੀਂ ਇਹ ਜੋੜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਚੋਲੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਤੇ "ਅੰਤਰਿਮ ਇਨਾਮ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ "ਅੰਸ਼ਕ ਪੁਰਸਕਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ. ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਚੈਂਬਰ ਆਫ ਕਾਮਰਸ ਦੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ, "ਅੰਸ਼ਕ ਇਨਾਮ" ਸ਼ਬਦ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਥਾਂ ਆਰਬਿਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ, ਬੀ.ਐਸ.ਸੀ.ਐਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਖਪਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅੰਸ਼ਕ ਇਨਾਮ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੋਵੇਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਇਨਾਮ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਹੈ।

16. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਸੀਮਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ, 23 ਜੁਲਾਈ, 2015 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (1) (ਸੀ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

XXXXXX

17. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਨਹਾ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ 23 ਜੁਲਾਈ, 2015 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਜਿੰਨਾ ਸੀਮਾ ਦੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਡਰਿੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਕੋਮਪੇਟੇਨਜ਼-ਕੋਮਪੇਟੇਂਜ਼ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਸਮੇਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਚੋਲਗੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਹੋਂਦ ਜਾਂ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੇ ਕੋਮਪੇਟੇਂਜ਼ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯੂਐਨਸੀਆਈਟੀਆਰਏਐਲ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਯੂ.ਐਨ.ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ.ਏ.ਐਲ. ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਨੁਛੇਦ 16, ਜਿਸ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

" ਅਨੁਛੇਦ 16. ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਯੋਗਤਾ।

(1) ਵਿਚੋਲਗੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਜਾਂ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ

ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਜੋ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਹੈ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

(2) ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਬਿਆਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਬਾਅਦ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

(3) ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਪੈਰਾ ਗ੍ਰਾਫ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ
(2) ਇਸ ਲੇਖ ਦਾ (2) ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੁੱਢਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ। ਜੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਮੁੱਢਲੇ ਸਵਾਲ ਵਜੋਂ ਫੈਸਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ, ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਟੀਕਲ 6 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਿਹੜਾ ਫੈਸਲਾ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਤੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

XXXXXX

18. ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਯੂ.ਐਨ.ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ.ਏ.ਐਲ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ:

"3. ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਯੂ.ਐਨ.ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ.ਏ.ਐਲ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ, ਉਚਿਤ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਘਰੇਲੂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਡਲ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ. ਮੌਜੂਦਾ ਬਿੱਲ ਘਰੇਲੂ ਵਿਚੋਲਗੀ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਵਿਚੋਲਗੀ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਯੂ.ਐਨ.ਸੀ. ਆਈ..ਟੀ.ਆਰ.ਏ.ਐਲ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

19. ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 16 (1) ਤੋਂ (4) ਯੂ.ਐਨ.ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ.ਏ.ਐਲ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਕੋਮਪੇਟੇਂਜ਼ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਜਾਂ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਕੀਰਣ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 16 (1) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ,ਕੀ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

20. ਇੱਥੇ ਫਿਰ, 1996 ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮੱਸਿਆ 'ਤੇ ਕੁਝ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਅਤੇ 31 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

30 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ। (1) ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਠੇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਕਿ-

(a) ਕੀ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ,

(b) ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ

(c) ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

XXXXXX

(2) ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਆਰਬਿਟਰਲ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਇਸ ਭਾਗ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।

31 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਠੇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼। - (1) ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਠੇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ

ਘਾਟ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਭਾਗ ਲਿਆ ਹੈ।

(2) ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(3) ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਤਰਾਜ਼ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

(4) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ (ਏ) ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ (ਬੀ) ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਧਿਰਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕੋਰਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ।

(5) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਜੇ ਧਿਰਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 32 (ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਬਿੰਦੂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ) ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਧਾਰਾਵਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੋਮਪੇਟੇਂਜ਼ ਸਿਧਾਂਤ, ਜਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ 1996 ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ "ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ" ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ: (1) ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਹੈ; (2) ਕੀ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ (3) ਵਿਚੋਲਗੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ.

XXXXXX

21. ਇਹ ਕਿ "ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ" ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਕੋਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਰੰਗ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਹੈ. ਕਲਾਸਿਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਟਰੱਸਟੀ ਬਨਾਮ ਸਚਿੰਦਰ ਨਾਥ ਚੈਟਰਜੀ (1969) ਵਿੱਚ 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 92 ਨੂੰ 99 ਤੇ "ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ" ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਸੁਖ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਤਾਰਾ ਚੰਦ [(1905) ਆਈਐਲਆਰ 33 ਕੈਲ 68] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ, ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਰਤਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਹ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਰਸਮੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ 'ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ

ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ' ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 'ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ'; 'ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ', 'ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੱਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਰਤਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ; 'ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸੁਣਨ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ'; 'ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ'; 'ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ, ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ'।

(ਮੁਖਰਜੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ, ਹਿਰਦੇ ਨਾਥ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਰਾਮਚੰਦਰ ਬਰਨਾ ਸਰਮਾ ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ 68 ਕੈਲ 138 ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ)

22. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਤਾਵੀਰਾ ਮਥਾਈ ਬਨਾਮ ਵਰਕੀ, (1964) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 495 ਵਿੱਚ 501-503 'ਤੇ ਇੱਕ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ:

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪਾਈਕੇਡੀ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਪਹਿਲਾ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਨੰਤ ਅਈਅਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਵੱਲੋਂ ਰਾਮਲਿੰਗਾ ਲਾਇਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਤਿਆਵੀਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਾਈਪੋਥੀਕੇਸ਼ਨ ਬਾਂਡ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ 1093 ਦੇ ਓ.ਐਸ ਨੰਬਰ 59 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫਰਮਾਨ ਰੱਦ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ,

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਜੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਕੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੇ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਕਰਨ ਦਾ ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਕਸਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਮਕਬੁਲ ਅਹਿਮਦ ਬਨਾਮ ਓਂਕਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ [ਏ.ਆਈ.ਆਰ (1935) ਪੀ.ਸੀ 85] ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ। ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਸਥਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕਰੇ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ

ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਉਸ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਗਲਤ ਫਰਮਾਨ ਚੰਗਾ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ.

XXXXXX

ਮੈਸਰਜ਼ ਇੰਡੀਅਨ ਫਾਰਮਰਜ਼ ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਭਦਰਾ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ [ਆਰ. ਐਫ. ਨਰੀਮਨ, ਜੇ.] 865

23. ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ "ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਐਨ.ਟੀ.ਪੀ.ਸੀ (460-461 'ਤੇ ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਧਾਰਾ 16 ਅਤੇ 37 ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ:

"10. ਹੁਣ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਕਿ, ਕੀ ਅੰਸ਼ਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਤਹਿਤ ਸਿੱਧੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 37 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਤਾਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (2) ਅਤੇ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 16 (2) ਅਤੇ (3) ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ

ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਇਹ ਸਵਾਲ ਹੁਣ ਇਸ ਸਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵੇ 1 ਤੋਂ 10 ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 6-4-2000/7-4-2000 ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੁੱਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹਾਂ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ 6-4-2000/7-4-2000 ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਿੱਧੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕੇ।

XXXXXX

ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਵੱਖਰੇ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਪੀ. ਕੇ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਣੀਅਮ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ:

"17. ਵੱਡੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਵੀ ਇਕ ਅਰਥ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਛੂਹ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ

ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਕ ਅਰਥ ਵਿਚ, ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਪਾਂਡੂਰੰਗ ਧੋਨੀ ਚੌਗੁਲੇ ਬਨਾਮ ਮਾਰੂਤੀ ਹਰੀ ਜਾਧਵ [ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1996 ਐਸ.ਸੀ 153: (1996) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 102] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ: (ਏ.ਆਈ.ਆਰ ਪੰਨਾ 155, ਪੈਰਾ 10)

.

XXXXXX

ਮੈਸਰਜ਼ ਇੰਡੀਅਨ ਫਾਰਮਰਜ਼ ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਭਦਰਾ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ [ਆਰ. ਐਫ. ਨਰੀਮਨ, ਜੇ.] 867

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਰੈਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

18. ਸ਼ਬਦ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕਈ ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਰੰਗ ਨੂੰ ਉਸ ਸੈਟਿੰਗ ਤੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਇਕ ਹੈ, ਜੋ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਐਸ.ਬੀ.ਪੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਪਟੇਲ ਇੰਜੀ. ਲਿਮਟਿਡ [(2005)8

ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 618] ਨੇ ਇੱਕ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿੱਥੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਜੇ ਵੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਜਾਂ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਮੰਗਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਜਿਹੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਧਿਰ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ, ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ 16 ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ "ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ" ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪਏਗਾ। ਪਰ, ਜੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ

ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਉਪਾਅ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਧਾਰਾ 37 (2) ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾਅਵਾ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿੱਧੀ ਅਪੀਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 16 ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 (2) (ਏ) ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 (2) (ਏ) ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ, ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ।

XXXXXX

19. ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ , ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹੀ ਸਥਿਤੀ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਹੋਰ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਦਾਅਵਾ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਸ ਧਿਰ ਲਈ ਇਹ ਰੁਖ ਅਪਣਾਉਣਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ

ਕਰਕੇ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 (2) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਯੋਗ ਹੈ।

(ਪੰਨਾ 463-464 ਤੇ)

XXXXXX

ਮੈਸਰਜ਼ ਇੰਡੀਅਨ ਫਾਰਮਰਜ਼ ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਭਦਰਾ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ [ਆਰ. ਐਫ. ਨਰੀਮਨ, ਜੇ.] 869

24. ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ "ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ। [ਦੇਖੋ ਪਾਂਡੁਰੰਗ ਧੋਨੀ ਚੌਗੁਲੇ ਬਨਾਮ ਮਾਰੂਤੀ

ਹਰੀ ਜਾਧਵ (1966)1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 102 ਤੇ 107)]।

25. ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਨੀਸਮੀਨਿਕ ਬਨਾਮ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਕਮਿਸ਼ਨ, (1969) 2 ਏ.ਸੀ 147 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ "ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ

ਗਲਤੀਆਂ" ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਐਮ.ਐਲ. ਸੇਠੀ ਬਨਾਮ ਆਰ. ਪੀ. ਕਪੂਰ, (1972)2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 427 ਵਿੱਚ 435 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

". . . ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ "ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਵਧੀਕਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਸੰਕਲਪ ਤੋਂ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਇਹ ਗਲਤ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲਗਭਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ "ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ "ਇੱਕ ਅਣਉਚਿਤ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾਉਣਾ" ਜਾਂ "ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਵਾਲ ਵੱਲ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨਾ"। ਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾਮਾਤਰਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿਰਫ ਗਲਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢ ਕੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੇਧ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕਿੰਨੀ ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਮੁੱਲ ਨਿਰਣਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਦੇਖੋ ਐਚ.ਐਨ.ਆਰ. ਵੇਡ, "ਐਨੀਸਮੀਨਿਕ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਪਹਿਲੂ") । ਲਾਅ ਤਿਮਾਹੀ ਸਮੀਖਿਆ, ਭਾਗ 85,1969, ਪੰਨਾ 198). ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੇਧ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ? ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸੀਮਾ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੁੱਢਲੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਹਮਲੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ

ਦੀ ਰਾਏ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗਲਤੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾਪਦੰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ..."

XXXXXX

26. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੁਲ ਸ਼ੰਕਰ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ ਬਨਾਮ ਵੀ.ਬੀ ਰਾਜੂ (1974) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 415 ਵਿੱਚ 423-424 ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਅਤੇ ਐਨੀਸਮੀਨਿਕ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲਕੀਰਾਂ ਨੂੰ ਧੁੰਦਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ:

"ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਰੇਖਾ ਅਨੀਸਮੀਨਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਪਤਲੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, [(1967) 3 ਡਬਲਯੂ.ਐਲ.ਆਰ 382] ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਨਿਯਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹਾਂ ਕਿ ਕਦੋਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਇਸਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੁਸ਼ਕਲ ਇਸ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ "ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ" ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇੰਦਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, (ਡਿਪਲਾਕ, ਜੇ., ਐਨੀਸਮੀਨਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ 394 ਤੇ ਦੇਖੋ). ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ "ਸ਼ੁੱਧ" ਸਿਧਾਂਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨੂੰ ਅਲੋਪ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬਿੰਦੂ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਇੱਕ ਸੰਕੀਰਣ ਅਰਥ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਧੇਰੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਕਲਪ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਸਮੀ ਢਾਂਚਾ ਆਪਣੀ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸਮਰੂਪਤਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਗੁਆ ਸਕਦਾ ਹੈ. "ਹੇਠਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤਰਕ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੀ ਰਹੀ ਹੈ". [ਐਸ. ਏ. ਸਮਿਥ: "ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ

ਸਮੀਖਿਆ", ਦੂਜਾ ਸੰਸਕਰਣ, ਪੰਨਾ 98] ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1950 ਅਤੇ 1951 ਦੇ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਮ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

27. ਆਈ.ਟੀ.ਡਬਲ.ਯੂ ਸਿਗਨੇਡ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਸੀ.ਈ (2004)3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 48 ਐਟ 74 ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਨਹਾ ਦੁਆਰਾ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1944 ਦੀ ਧਾਰਾ 11ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ:

XXXXXX

"69. ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਤੱਥ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਉਕਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਨਾ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਤੱਥ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ, ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕੰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਛੋਟੀ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ

ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਨਿਯਮ 10 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

28. ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1944 ਦੀ ਧਾਰਾ 11ਏ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1908 (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 9ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਫੋਰਸ਼ੋਰ ਕੋਪ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਵੀਨ ਡੀ. ਦੇਸਾਈ (2015) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 412 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 9ਏ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ "ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਤਵੀਰਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਅੰਤਮ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਤਰਕ ਧਾਰਾ 9ਏ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ, ਜਦੋਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1908 ਦੇ ਆਰਡਰ XIV ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਂਡੂਰੰਗ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ "ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ" ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ।

29. ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 23 ਜੁਲਾਈ, 2015 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (5) ਅਤੇ (6) ਦੀ ਡਰਿੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅੰਤਮ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ

ਜੋ ਅੰਤਮ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਥੋੜ੍ਹੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ।

XXXXXX

30. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਗਤਸਿੰਘਪੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਾਰਾ 34 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੁਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Prabhat Kiran, Advocate
D/923/2000
Bar Council of Delhi